

15.03.2023

Pormestari

26 §**Lausunto oikeusministeriölle julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevasta työryhmämietinnöstä**

HEL 2023-000880 T 03 00 00

Päätös

Vs. pormestari antoi oikeusministeriölle julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevasta työryhmämietinnöstä seuraavan lausunnon:

Yleisesti ehdotettujen säännösten sisällöstä.

Oikeusministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevan lainsäädännön uudistamista koskevasta työryhmämietinnöstä (VN/18255/2021).

Työryhmämietintö sisältää uusia velvollisuuksia julkisyhteisölle ja näiltä osin Helsingin kaupunki toteaa yleisenä huomiona, että nykyisessä julkisen talouden tilanteessa kunnille ei tule kohdistaa lisätehtäviä eikä lisäkustannuksia, mikä on seurauksena, jos uudistus toteutuu ehdotetun muotoisena.

Korvaamiseen liittyvää laajenevaa hyvitysinstituutiota tulisi tarkastella laajasti, sillä ei ole tarkoituksenmukaista, että hyvityksen ja vahingonkorvauksen väliset rajat muodostuvat tulkinnanvaraisiksi. Vahingonkorvaussäätelyn tulee olla oikeusturvan kannalta selkeää ja helposti ymmärrettävää. Uudistus merkitsee myös sääntely-ympäristön monimutkaistumista ja samalla vahingonkorvaustilanteiden lisääntymistä ja yleistymistä julkisella toimijalla.

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että on hyvä että perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista edistetään.

Yleisesti ehdotettujen säännösten vaikutuksista, niiden merkittävyydestä ja mahdollisista haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista. Erityisesti niistä mahdollisista vaikutuksista, joita ei ole esityksessä otettu huomioon.

Esityksen tavoitteena on sellaisten julkisyhteisön korvausvastuuta rajoittavien säännösten poistaminen, joita ei voida pitää enää välttämättöminä sekä eräiden uusien korvausperusteiden säätäminen koskien ihmis- ja perusoikeuksia. Tavoitteena on myös laajentaa julkisyhteisön korvausvastuuta viranomaisinformaation suhteen.

Helsingin kaupunki katsoo, että ehdotetuilla muutoksilla on taloudellisia vaikutuksia, joita on vaikea arvioida ja merkittäviäkin julkisyhteisöille, kuten kunnille, kohdistuvia kumulatiivisia vaikutuksia, joita ei ole juuri-

15.03.2023

Pormestari

kaan työryhmämietinnössä arvioitu. Toteutuessaan ehdotetut muutokset tulevat varmuudella lisäämään kuntien hallinnollista taakkaa. Kunnille ei tule jatkuvasti kohdistaa uusia lisätehtäviä ja kustannuksia. Eriytyisen haitallista se on vallitsevassa julkisen talouden tilanteessa.

Julkisyhteisön korvausvastuun laajentaminen viranomaisinformaation suhteen on erittäin haasteellinen julkisyhteisöjen näkökulmasta johtuen säännöksen ulottuvuudesta ja tiedon laajasta määritelmästä.

Lakiehdotuksen 3 luvun 2 §:n 2 momentti merkitsee roolin muutosta kuntatoimijalla. Julkisyhteisön toissijainen vastuu tilanteessa, jossa yksityinen taho ei kykene huolehtimaan vahingosta ja siihen liittyvä takautumisoikeus alistaa julkisyhteisön kantamaan yritystoiminnan taloudellista riskiä. Mikäli takautumisoikeutta ei voida toteuttaa, uudistus myös asettaa kuntatoimijan maksajaksi vahingossa, johon se ei ole voinut vaikuttaa. Lähtökohtaisesti tilanteet, joissa yksityinen taho ei kykene huolehtimaan vahingon korvaamisesta, johtuvat yksityisen toiminnan yritystoiminnan epäonnistumisesta, mikä ei ole suorassa syy-yhteydessä kunnan toimintaan. Lainsäätäjän ajatus toissijaisesta vastuusta ei näiltä osin perustu lakiin eikä ole hyväksyttävää, että tämän tyyppiset lisäkustannukset koituisivat kunnille.

Ehdotettu säännös vahingonkorvauslain 3 luvun 7 § tulee lisäämään huomattavasti vahingonkorvaushakemusten määrää erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Yleiset huomiot vahingonkorvauslakiin ehdotetuista muutoksista.

Kuten edellä on todettu, kunnille ei pidä kohdistaa lisätehtäviä eikä lisäkustannuksia ja erityisesti lakiehdotuksen 3 luvun 2 §:n 2 momentin osalta todetaan, ettei ole hyväksyttävää, että tämän tyyppiset kustannukset koituvat kunnille.

Kannatettavaa mietinnössä on se, että on päädytty siihen, ettei julkisyhteisöjen vahingonkorvausvastuuta puhtaista varallisuusvahingoista laajenneta koskemaan kaikkea julkisyhteisöjen toimintaa.

Mietinnössä esiin tuodun julkisyhteisöjen vahingonkorvausvastuun ennakoitavuuden lisäksi on syytä huomata, että julkisyhteisöt toimivat monissa asioissa yksityisen sektorin kanssa samalla kentällä esimerkiksi maanomistajana. Mikäli julkisyhteisöjen vahingonkorvausvastuu tällaisissa tilanteissa olisi merkittävästi laajempi kuin muiden toimijoiden, heikentäisi se kohtuuttomasti julkisyhteisöjen asemaa.

Julkisen vallan käyttämisen tulee perustua lakiin ja sitä on tarkoin noudatettava. Lakiuudistuksessa näkyy vahvasti asiakkaan näkökulma ja oikeudet. Kuitenkin tulisi ottaa huomioon myös se, että julkista valtaa

15.03.2023

Pormestari

käyttävän tulee käyttää sitä myös erittäin haasteellisissakin tapauksissa eli se ei ole vapaavalintaista.

Ehdotetut muutokset vahvistavat vahinkoa kärsineen yksityishenkilön oikeudellista asemaa.

Julkisyhteisön julkisen vallan käytöllä aiheuttaman vahingon korvaaminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 2 §:n 1 momentti)

Helsingin kaupunkiin ei nykytilanteessa kohdistu vuositasolla määrällisesti montaa julkisen vallan käyttöön liittyvää vahingonkorvausvaatimusta. Viime vuosina tehtyjen julkisen vallan käyttöön liittyvien vaatimusten yhteydessä esitettyjen perusteiden näkökulmasta standardisäännöksen olemassaololla ei näytä olleen ratkaisevaa merkitystä vahingonkorvausvaatimuksen tekemisessä.

Standardisäännöksen poistaminen vahingonkorvauslain 3 luvun 2 §:stä on siten kannatettava uudistus, sillä voimassa olevan lain säännös saattaa virheellisesti antaa sen mielikuvan, että julkista valtaa käytettäessä sallittaisiin suurempi huolimattomuus kuin muussa toiminnassa. Tavanomainen tuottamusarviointi on tälläkin hetkellä lähtökohta ja riittää jatkossakin julkisen vallan käytöstä aiheutuvien vahinkojen korvattavuuden arvioinnissa.

On kuitenkin mahdollista, että standardisäännöksen olemassaolo on vaikuttanut julkisen vallan käyttöön liittyvien vahingonkorvausasioiden määriin rajoittavasti. Mikäli standardisäännös poistetaan, on syytä edelleen lähteä siitä, että mikä tahansa poikkeama moitteettomasta menettelystä ei saa kuitenkaan perustaa oikeutta korvaukseen. Lisäksi virheen tai laiminlyönnin vähäisyyden ollessa käsillä, tulee olla mahdollista päättää asian käsittely vähäisyysperusteella.

Muun yhteisön julkisen vallan käytöllä aiheuttaman vahingon korvaaminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 2 §:n 2 momentti)

Esityksen mukaan momentin toinen virke olisi uusi ja siinä säädettäisiin julkisyhteisön toissijaisesta korvausvastuusta siltä osin kuin korvausvelvollinen muu yhteisö ei ilmeisesti kykene korvausta maksamaan. Julkisyhteisön toissijainen korvausvastuu tulisi kysymykseen silloin, kun julkista valtaa sisältäviä julkisia hallintotehtäviä on annettu muulle kuin viranomaiselle. Korvausvastuu aiheutuneesta vahingosta olisi kuitenkin ensisijaisesti aina, sillä julkista hallintotehtävää hoitavalla yksityisellä, jonka toiminnassa vahinko on aiheutunut.

Helsingin kaupunki katsoo, että uuden toissijaisen korvausvastuun säätäminen on kuntatoimijan kannalta tarpeettoman raskas ratkaisu, sillä

15.03.2023

Pormestari

siitä koituu todennäköisesti merkittäviä lisäkustannuksia tilanteissa, joihin kunta ei ole voinut mahdollisesti itse vaikuttaa.

Kannatettavaa säännöksessä on se, että se koskee vain julkista valtaa käytettäessä aiheutettua vahinkoa. Julkisen vallan käytön käsite on vakiintunut ja se muodostaa suhteellisen selkeän ja rajatun kokonaisuuden. Vaikka julkisen vallan käyttöä voidaan pitää vakiintuneena ja selkeänä kokonaisuutena, sen tiedostaminen milloin kyse on julkista valtaa käytettäessä virheen tai laiminlyönnin johdosta aiheutuneesta vahingosta voi olla haastavaa vahinkoa kärsineelle taholle. Tämä on omiaan aiheuttamaan turhia vaatimuksia sekä riitaisuuksia. Viime kädessä tulkintaa tekee tuomioistuinlaitos.

Lisäksi on valitettavaa, että lakiehdotus ei laajenna julkisyhteisön mahdollisuutta valvoa tai ohjata yksityisen toimijan julkisen vallan käyttämistä, joten julkisyhteisöllä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa tai esimerkiksi rajoittaa vahinkoa toisen oikeushenkilön toiminnassa. Käytännössä tämä tulee muuttamaan sopimuskäytäntöjä ja mahdollisesti vaikuttaa siten, että kunta tuottaa itse tulevaisuudessa sellaisia palveluita, joihin liittyy korkeat riskit toissijaisen vastuun toteutumisesta. Tällä on mahdollisesti negatiivisia vaikutuksia elinkeinoelämään.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan uudella säännöksellä on todennäköisesti merkittäviä negatiivisia taloudellisia vaikutuksia ja, kuten aiemmin todettu, se alistaa julkisen toimijan kantamaan yritystoiminnan riskiä, mitä ei voida pitää hyväksyttävänä. Korvausvastuu voi yksittäistapauksessa olla merkittävä. Julkisyhteisön toissijaiseen korvausvastuuseen liittyisi takautumisoikeus julkisyhteisön vahinkoa kärsineelle maksamasta korvauksesta, mutta koska julkisyhteisön toissijaisen vastuun aiheuttaa ensisijaisen korvausvelvollisen ilmeinen kyvyttömyys huolehtia maksuvelvoitteesta, takautumisoikeuden toteutuminen julkisyhteisön hyväksi olisi käytännössä vain teoreettinen mahdollisuus. Kun takautumisoikeutta ei pystytä toteuttamaan, julkisesta toimijasta tulee maksaja vahingoille, jotka eivät ole suorassa syy-yhteydessä sen omaan toimintaan, vaan perustuvat yritystoiminnan epäonnistumiseen ja toisen oikeushenkilön virheisiin. Ehdotetun säännöksen ei voida katsoa olevan julkisyhteisöjen kannalta millään tavalla oikeudenmukainen, eikä sellaista tule sisällyttää vahingonkorvauslakiin.

Julkisyhteisön tarve pystyä valvomaan ja vaikuttamaan korostuu entisestään.

Muutoksenhakua koskevan vaatimuksen lieventäminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 4 §)

Ehdotuksessa pyritään muutoksenhakuvaatimuksen säilyttämiseen eräin lievennyksin ja tarkistuksin. Oikaisumenettely on osa nykyaikaista

15.03.2023

Pormestari

muutoksenhakujärjestelmää ja sen käyttäminen nähdään suotavana. Vahingon kärsineen aseman parantamiseksi ehdotetaan, että kohtuusyiden vaatiessa vahingon kärsinyt ei menetä oikeutta korvaukseen, vaikka olisi pätevältä syyttä laiminlyönyt muutoksenhaun.

Esitetty ehdotus on hyvä ja kannatettava oikaisuvaatimusta koskevin osin, sillä se tuo riittävää joustavuutta ja oikeusturvaa. Korvauksen hakijan näkökulmastakin ehdotettu muutos on hyvä parannus, sillä tietyissä tilanteissa muutoksen tai oikaisun hakeminen on syytä tai toisesta voinut jäädä tekemättä, jolloin kohtuusharkinta mahdollistaa sen, että otetaan huomioon vahingonkärsineen olosuhteet ja kyky muutoksenhakuun.

On kuitenkin huomattava, että ehdotettu muutos tulee kuormittamaan julkisyhteisöjä. Arvioitavaksi tulee, onko muutoksenhaku laiminlyöty pätevältä syyttä ja onko ja millaisia kohtuusyytiä, joiden seurauksena oikeus korvaukseen säilyy, olemassa. Kun lakiehdotus ei tarkemmin määrittele kohtuusyytiä vaan kyse on tapauskohtaisesta harkinnasta, vallitsevan normin kohtuullisuuden osalta määrittelee myöhemmin oikeuskäytäntö.

Kannekiellon kumoaminen (voimassa olevan lain 3 luvun 5 §)

Ehdotus on kannatettava.

Viranomaisen virheellisestä informaatiosta aiheutuneen puhtaan varallisuusvahingonkorvaaminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 3 §)

Helsingin kaupunki katsoo, että virheellisesti informaatiosta aiheutuneen puhtaan varallisuusvahingon korvaamisessa julkisyhteisön korvausvastuuta ei tule laajentaa tarpeettomasti ja, että lainkohdan määrittelyjen tulee olla täsmällisiä eikä kunnalle tuleva velvoite varallisuusvahingon korvaamisessa voi olla muita julkista hallintotehtävää suorittavia laajempi.

Pykälässä laajennetaan julkisyhteisön korvausvastuuta sen toiminnassa annettujen tietojen oikeellisuudesta. Ehdotettu muutos laajentaa merkittävästi julkisyhteisön korvausvastuuta. Vaikka korvauskäytännössä tällaisia vahinkoja on voitu korvata muutenkin ilman nimenomaista lainsäännöstä, johtaa sääntely todennäköisesti korvausvaatimusten määrien merkittävään lisääntymiseen. Yksittäistapauksessa korvausvelvollisuus väärästä informaatiosta voi olla merkittävä.

Ehdotettu uusi normi koskisi vain varallisuusvahinkoa ja vain julkisyhteisön julkista toimintaa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon. Väärää informaatiota antamalla aiheutetusta henkilö- ja esineva-

15.03.2023

Pormestari

hingosta olisi edelleenkin voimassa, mitä sen korvaamisesta säädetään muualla vahingonkorvauslaissa tai mahdollisesti muussa laissa.

Säännöksessä tarkoitetaan nimenomaan julkista toimintaa, eli julkisyhteisön lakisääteisten tehtävien hoitamista. Pykälän soveltamisalan ulkopuolelle jäisi julkisyhteisön puhtaasti yksityisluonteinen toiminta. Ehdotettu muutos laajentaisi toteutuessaan julkisyhteisöjen vahingonkorvausvastuuta erittäin merkittävästi, sillä voimassa olevan lain mukaan julkisyhteisö on korvausvelvollinen informaatiovirheestä aiheutuneesta vahingosta vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n mukaan, jos vahinko on aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla tai julkista valtaa käytettäessä tai jos korvaamiseen on muuten erittäin painavia syitä.

Helsingin kaupunki katsoo, että lainkohdassa tulee myös tarkemmin määritellä mitä tarkoitetaan yhteisön toiminnalla. Esimerkiksi ehdotetun 3 luvun 3 §:n 3 momentissa todetaan, että muun yhteisön korvausvelvollisuus koskee julkista hallintotehtävää hoidettaessa aiheutettua vahinkoa. Epäselväksi jää 1 momentissa tarkoitettujen julkisen toiminnan ja julkisen hallintotehtävän välinen suhde. Kunnan näkökulmasta se, että kunnalla on laajempi velvoite korvata virheiden tai laiminlyönnin vuoksi syntyneitä taloudellisia vahinkoja kuin muilla yhteisöillä, joille on annettu julkinen hallintotehtävä, ei ole perusteltua.

Ehdotuksessa julkisyhteisön menettelyn tulisi olla tuottamuksellista objektiivisessa merkityksessä eli poiketa siitä mitä voitaisiin julkisyhteisön toiminnassa pitää oikeana ja asianmukaisena menettelynä. Tyypillisesti kysymys olisi huolimattomuudesta, anonymististä tuottamuksesta tai kumulatiivisesta virheestä.

Kaupungin kannalta pidetään ongelmallisena, että korvausperusteiden muutos vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n korvausperusteista siten, ettei vahingon tarvitse olla aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla, julkista valtaa käytettäessä tai siihen ei ole muita painavia syitä, tarkoittaa että korvausvastuun perusteena olevan virheellisen neuvonnan näyttäminen vaikeutuu merkittävästi. Kun korvaamisen lähtökohta ei ole laissa yksiselitteinen ja helposti näytettävissä esimerkiksi lainvoimaisella tuomiolla, osoittamalla julkisen vallan tosiasiallinen käyttötilanne tai muu painava syy, vahingonkorvausprosessi muuttuu ongelmallisemmaksi ja lähtökohtaisesti jo korvausperusteet muodostuvat riittäviksi.

”Tieto” ymmärretään pykälässä laajasti eli kyseessä voi olla neuvonta, opastus tai tietojen antaminen. Tieto voi olla yleisesti kaikille tarkoitettua tai määrätyleiselle henkilöpiirille suunnattua. Myös tilastot ja katsaukset ovat tietoa, kun taas arviot, suositukset ja näkemykset eivät ole. Tieto voidaan antaa missä muodossa tahansa suullisesti, sosiaalisessa mediassa tai kirjallisesti. Pykälän piiriin ei kuulu informaatio, joka annetaan

15.03.2023

Pormestari

muussa tarkoituksessa kuin vastaanottajan tiedon tarpeesta huolehtimiseksi, jotta hän voi arvioida mikä on hänen velvollisuutensa ja oikeutensa.

Kun tieto ymmärretään erittäin laajasti, vastuun toteutumiseen tulee liittymään runsaasti tulkinnanvaraisuuksia. Tulkinnanvaraisuutta tulee liittymään mm. tiedon laadun, yksityiskohtaisuuden ja ohjausvaikutuksen arviointiin sekä vahingon laadun, informaation antamisen tarkoituksen sekä ymmärrettävyyden arviointiin. Kaupunki katsoo, että erityisesti tietoa koskeva määritelmä annettavassa laissa tulisi olla hyvin rajattu ja täsmällinen.

Julkisyhteisöjen neuvontavastuulla olevien asioiden monimutkaisuus johtuu useimmiten sen lainsäädännön monimutkaistumisesta ja lisääntymisestä, jota muun muassa kunnat joutuvat palveluita ja neuvontaa antaessaan noudattamaan, tulkitsemaan ja ohjeistamaan kuntalaisille. Lainsäädäntövaltaa käyttää valtio. Kuntien ei pitäisi siten joutua vastuuseen lainsäädännön monimutkaistumisesta ja tulkinnanvaraisuudesta. Tällä perusteella kunnille ei tule säätää lisävastuita mahdollisista neuvontavirheistä.

Puhtaiden varallisuusvahinkojen korvattavaksi tuleminen kaikessa virheellisessä viranomaisneuvonnassa kaikilla alustoilla saattaa johtaa siihen, että viranomaiset virheiden välttämiseksi ennakkollisesti ryhtyvät rajaamaan käytössä olevaa asiakaspalvelua ja yhteydenottokanavia esimerkiksi vähentämällä puhelinasiakaspalvelua tai sitä kautta saatavaa neuvontaa, tai poistumalla sosiaalisen median alustoilta. Ehdotettu muutos todennäköisesti siis heikentää ja hidastaa viranomaisten tarjoamaa asiakaspalvelua. Puhtaiden varallisuusvahinkojen korvattavuuden laajennus ehdotetulla tavalla aiheuttanee myös vaikeasti ennakoitavia ja korkeitakin kustannuksia julkisyhteisölle. Helsingin kaupunki katsoo, että näiltä osin annettavan säädöksen sisältöä ja vaikutuksia tulee vielä tarkastella. Laissa on syytä määritellä ne kanavat, joissa viranomaisneuvontaa tuotetaan.

Ehdotetussa säännöksessä kannatettavana, joskin käytännön tilanteissa haastavasti arvioitavana, voidaan pitää viranomaisen vahingonkorvausvelvollisuuden syntymiselle asetettuja rajoituksia. Väärän tiedon määritelmän sitominen siihen, että tiedon on oltava nimenomaan objektiivisesti tarkastellen väärää, on hyvä ja pysyy toivottavasti myös mahdollisessa tulevassa säännöksen perusteluissa. Asiakasnäkökulmasta ehdotetut rajoitukset asettavat kuitenkin kohtuullisen korkeita vaatimuksia viranomaisen asiakkaalle, sillä hänen on kyettävä arvioimaan viranomaisilta saadun tiedon luotettavuutta riippuen sen antotavasta.

15.03.2023

Pormestari

Perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien loukkauksen hyvittäminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 7 §)

Nimenomainen sääntely ihmis- ja perusoikeuden loukkauksen hyvittämisestä tulee varmuudella lisäämään korvaushakemusten ja -kanteiden määrää, mikä tulee lisäämään hallinnollisen työn määrää myös kunnissa. Vaikka perus- ja ihmisoikeuksien loukkauksesta määrättävä hyvitys olisi toissijainen muihin käytettävissä oleviin oikeussuojakeinoihin, se ei estä hallinnollisen työn lisääntymistä julkisyhteisöjen hallinnossa.

Vahingonkorvauksen määräämiseen ihmisoikeuden ja perusoikeuden loukkauksesta sovellettaisiin vahingonkorvauslain 5 luvun mukaisia korvauslajeja henkilövahingosta, esinevahingosta, kärsimyksestä sekä puhtaasta varallisuusvahingosta kuitenkin sen estämättä mitä korvausvastuun edellytyksistä lain 5 luvun 1 ja 6 §:ssä säädetään. Kärsimyksenä korvattaisiin ihmisarvon loukkaus, ahdistus, suuttumus, nöyryytyksen tunne tai muu loukkauksen aiheuttama mielipaha.

Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota mainitun kaltaisten kärsimyskorvausten näyttökysymyksiin ja arvottamiseen. Pykälän perusteluissa on syytä erittäin huolellisesti tarkastella tilanteita, joissa kärsimyksenä korvattaisiin edellä mainittuja seurauksia. Ylipäänsä kärsimyskorvaukset tai kipuun ja särkyyn perustuvan henkisen kärsimyksen korvaukset ovat olleet oikeuskäytännössä todennettavissa esimerkiksi lääkärin- ja sairaalakuksin, mutta uudistuksen esittämässä muodossa kysymys olisi subjektiivisen kokemuksen arvottamisesta ja korvaamisesta.

Ehdotetun säännöksen muotoilu ”siinä määrin kuin loukkauksen hyvittäminen sitä edellyttää” on erittäin tulkinnanvarainen ja epäselvä, joten sen kohdalla olisi hyvä vähintään perusteluissa esitellä tarkemmilla esimerkeillä, millaisissa tilanteissa pelkkä loukkauksen tunnustus nähtäisiin riittävänä korvauksena. Ehdotus jättää lisäksi tulevaisuudessa tuomioistuimelle laajaa harkintavaltaa loukkauksen ja sen laadun sekä muiden käytettyjen oikeussuojakeinojen merkityksellisyydestä. Säännöksen muotoilussa tulisi pyrkiä täsmällisyyteen, jolloin myös tulevaisuudessa asioiden ratkaiseminen tuomioistuinkäsittelyissä tehostuu, eikä ole tarpeen hakea ennakkotapausta lain sisällön hahmottamiseksi.

Jotta hyvittäminen toteutuisi tasapuolisesti, tulisi olla käytettävissä vastaava ohjeistus kuin on henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan ohjeissa, erityisesti kun kysymykseen tulee sellaisen vahingon korvaaminen, joka ei ole selkeästi määriteltävissä loukkauksen perusteella. Esimerkiksi kärsimyksestä tai muusta loukkauksesta suoritettavan hyvityksen arvioiminen on todennäköisesti käytännössä erittäin haasteellista.

15.03.2023

Pormestari

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Päivi Kuusjärvi, johtava kaupunginAsianmies, puhelin: 310 36556
paivi.kuusjarvi(a)hel.fi
Mira Koponen, kaupunginAsianmies, puhelin: 310 25799
mira.koponen(a)hel.fi
Saara Nirkko, kaupunginAsianmies, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 19.1.2023, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeusministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikeusministeriö on pyytänyt kaupungin lausuntoa työryhmämietinnöstä julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Lausuntopyynnön diaarinumero on VN/18255/2021.

Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi vahingonkorvauslakia (412/1974) sekä säädettäväksi uusi laki vapaudenmenetyksistä ja muista pakkotoimista suoritettavista korvauksista, joka korvaisi syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain (422/1974). Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi muutoksia eräisiin muihin lakeihin.

Esityksen tavoitteena on poistaa vahingonkorvauslaista ne julkisyhteisön korvausvelvollisuutta rajoittavat säännökset, joita ei voida pitää enää välttämättöminä. Tavoitteena on myös edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista ottamalla vahingonkorvauslakiin nimenomaiset säännökset perus- ja ihmisoikeuden loukkauksella aiheutetun vahingon korvaamisesta. Julkishallinnon asiakkaan asemaa pyritään paranta-

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.03.2023

Pormestari

maan laajentamalla julkisyhteisön korvausvelvollisuutta siitä vahingosta, joka aiheutetaan virheellisellä viranomaisinformaatiolla.

Oikeusministeriö asetti 17.8.2021 työryhmän valmistelemaan ehdotusta julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Työryhmän toimeksiantoa laajennettiin 31.5.2022 käsittelemään myös vapaudenmenetyksiä koskevan korvaussäätelyn uudistaminen. Työryhmä laati luonnosehdotuksen hallituksen esitykseksi vahingonkorvauslain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi. Työryhmän toimikausi päättyi 30.11.2022.

Lausuntopyynnön taustatietojen mukaan vuonna 1974 voimaan tulleen vahingonkorvauslakiin ei sen lähes 50 vuoden voimassaoloaikana ole juurikaan tehty muutoksia. Vahingonkorvauslain soveltamisympäristö on kuitenkin perusoikeuksien, Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan unionin oikeuden vuoksi muuttunut. Myös pakkokeinolain ja poliisilain mukaisten toimivaltuuksien käyttämiseen sekä vapaudenmenetykseen liittyvien korvaussäännösten on jo eräiden aiempien hankkeiden yhteydessä katsottu edellyttävän lainsäädännön päivittämistä.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselle pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 19.1.2023, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.03.2023

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 26 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

15.03.2023

Pormestari

Anni Sinnemäki
vs. pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 16.03.2023.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566